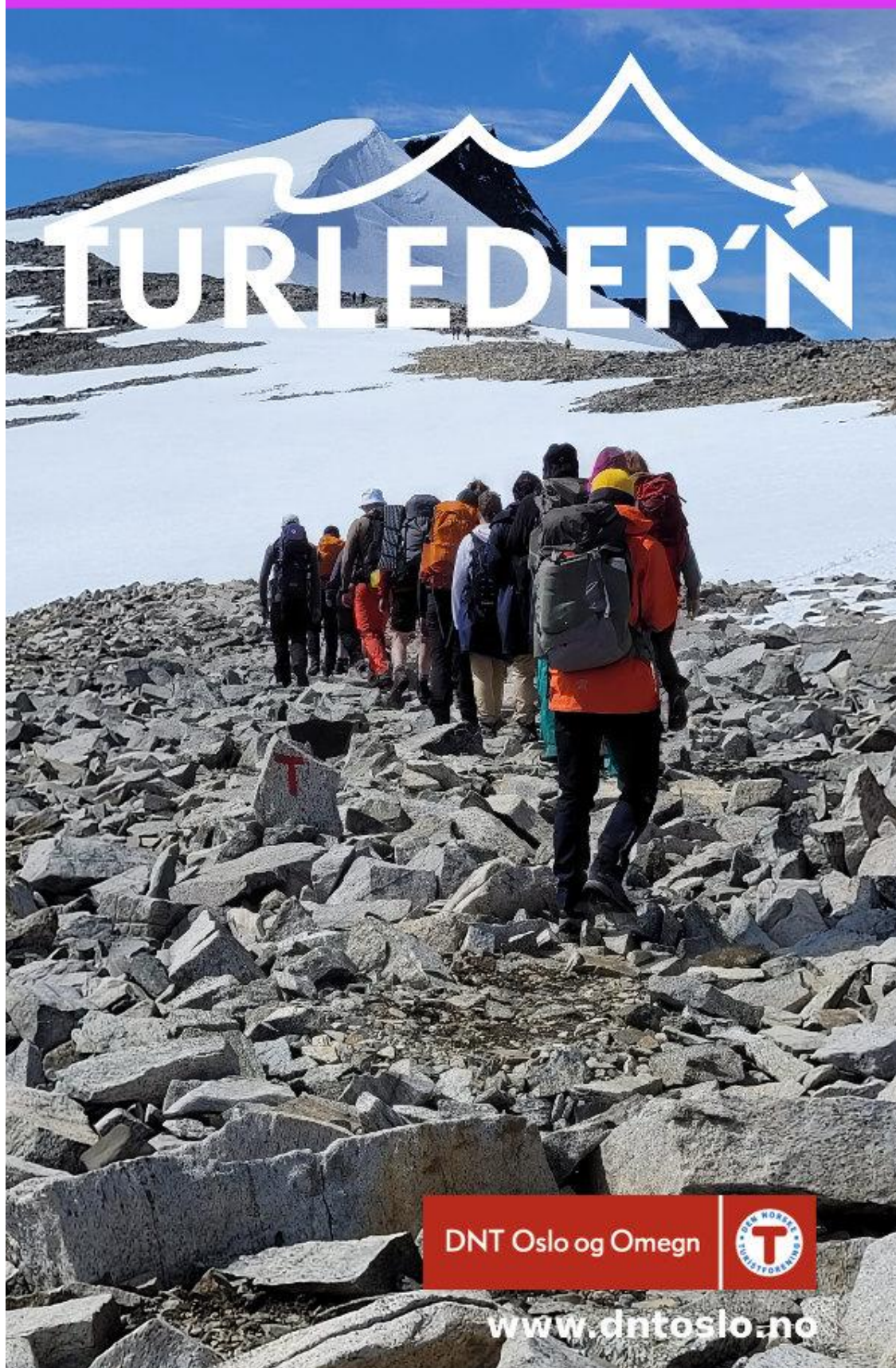

ORGAN for TURLEDERGRUPPA
DNT OSLO OG OMEGN

Nr. 2-2023
40. ÅRGANG

DNT Oslo og Omegn

www.dntoslo.no

Redaktørens hjørne

Redaktøren på nærtur ved Ljansviaduktet. Veien gjennom skogen går langs en nedlagt jernbanelinje.

Kjære medturledere!

Det er sommer og midt i tursesongen – høysesongen for fjellturer, nærturer, fjordturer, dagsturer og overnattingsturer som skal ledes av dere. Gode naturopplevelser for deltakerne er et felles mål som vi turledere skal tilrettelegge for, sammen med andre frivillige og profesjonelle i foreningen, deriblant hyttevertene og administrasjonen.

Det er mange rutiner som er under omlegging i disse tider, med målet om å kunne gi et mer mangfoldig tilbud. I dette heftet har vi samlet informasjon fra administrasjonen og omtaler av turleder- og frivilligmøter. Vi tar det som oppgave å formidle viktig informasjon til turlederne også gjennom Turleder'n. Tidsskriftet ønsker å tilby informasjon som har en varig verdi for dere. For annonseringer som er tidskritiske finnes det andre kanaler, først og fremst Mobilise.

I dette heftet finner du dokumentene til årsmøtet og turlederhelgen. Visste du at web-sidene til dnt.no og sherpa skal erstattes med noe nytt til høsten? Du kan lese om disse planene, samt viktig informasjon fra administrasjonen. Vi forteller også om arbeidet med nye konsepter for turledere på hytter og for firmaturer. Du finner også omtaler fra turleder- og frivilligmøter, samt noen av våre regelmessige rubrikker.

Redaksjonen har mottatt flere henvendelser om at dere savnet det forrige nummeret av Turleder'n. Dessverre gikk ikke annonseringen av heftet knirkefritt, og med stor forsinkelse. Det er flere grunner til dette, bl.a., teknisk omstilling og misforståelser om rutinene under ferieavvikling. Vi gjør vårt beste for å informere dere, men når de ytre betingelsene endrer seg stadig, blir det utfordringer som vi må ta kontinuerlig.

Redaksjonen ønsker dere mange fine turer!

På vegne av redaksjonen, Wolfgang Leister, redaktør av Turleder

TURLEDER'N

Nr. 2 – 2023, 40. årgang
Organ for Turledergruppa i DNT Oslo og Omegn
ISSN 2703-7169 (online)

Redaktør:

Wolfgang Leister, leister@online.no, Tlf: 92 89 55 00

Redaksjonskomité: Gunnar Sevåg, Jan Gunnar Jakobsen, Tone Nilsen, Beate Heilemann.

Tlf 22 82 28 00

Vår adresse:

Turleder'n
DNT Oslo og Omegn
Postboks 7 Sentrum
0101 OSLO

Redaksjonen avsluttet 24. juli 2023

Stofffrist til neste nummer er 15. oktober 2023.

Neste nummer utkommer i primo november 2023.

Forside: «Flyktninger på tur til Glittertind med Asker turlag»

Foto: Jan Gunnar Jakobsen

Leder

Kjære turledere!

Nå er sommersesongen godt i gang!

I begynnelsen av juni ble frivilligdagen arrangert på Fornebu. Med dette arrangementet ønsket administrasjonen å si takk for god innsats til alle oss frivillige. Der var det et variert program som ga muligheter for både kompetansepåfyll, nettverksbygging og sosial mingling, og det var godt å se at mange turledere også hadde funnet veien dit. Blant de aktuelle aktivitetene for turledere var blant annet kursene lederutvikling, kart og kompass, og mobilen som GPS. Nå har det også kommet et nytt kurs i DNT, som omfatter litt av det vi som turledere bør være kjent med: Kurset «Trygg aktivitet i DNT» finner vi i Motimate, og det gir en innføring i hvilket lovverk og hvilke plikter som gjelder ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter, for oss turledere. Jeg anbefaler dere alle å gjennomføre dette kurset.

I år blir årets turledersamling gjennomført på Kobberhaughytta 23.-24. september, og årsmøte finner sted søndag 24. september. Det har blitt sendt ut informasjon om dette i Mobilise, og det vil komme mer informasjon senere.

Jeg ønsker dere alle en riktig fin sommer, og håper dere alle sammen får muligheten til turer til vanns, i fjellet, i marka eller i nærområdet.

Hilsen Jan Gunnar Jakobsen

Leder i turlederstyret i DNT Oslo og Omegn.

Turleder møter

Det planlegges fortsatt å gjennomføre hybride turleder møter i en tid fremover, dvs både fysisk og digitalt, i den grad dette lar seg gjennomføre. Lenker til møtene blir annonsert via Mobilise som nyhetsmelding. Følg med på annonseringene i andre kanaler. Styret har bestemt følgende møtedatoer og reservert møterommet i Storgata 3:

- 14. september – tema er ikke bestemt og vil bli annonsert senere.

Husk kjøreregulene for gjennomføring av digitale og hybride møter:

- Klikk på linken i god tid før møtet starter (vi er på 15 min før møtet og svarer gjerne på tekniske spørsmål).
- Du behøver ikke å ha programmet Teams installert for å kunne delta via PC. Du kan åpne lenken i nettleseren. Velg å delta anonymt dersom du ikke har Microsoft-konto.
- For å delta via mobiltelefon eller nettbrett må du laste ned Teams appen.
- Husk å dempe mikrofonen når du er i møtet (din mikrofon vil være dempet når du kommer inn i møtet).
- Still spørsmål og gi kommentarer i chatten eller rekk opp «hånden» for å få ordet.
- Husk å slå på mikrofonen mens du snakker (og demp den etterpå).

Invitasjon til turlederhelg og årsmøte

Sett av tiden for kommende turledersamling 23.-24. september og årsmøte 24. september på Kobberhaughytta. Alle nye og gamle turledere er velkomne!

Turlederstyret inviterer til turledersamling med faglig og sosialt innhold på Kobberhaughytta 23.-24. september. Årsmøte for turledergruppa i DNT Oslo og Omegn blir holdt på Kobberhaughytta søndag 24. september. Egne invitasjoner med påmelding kommer i august.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være styret i hende senest 4 uker før årsmøte, dvs 24.august. Saker sendes til jangjakobsen72@gmail.com.

Valgkomitéens innstilling 2023

Valgkomitéens mandat for valg til turlederstyret 2023-2024 er å innstille:

- tre styremedlemmer
- ett medlem til valgkomitéen.

To styremedlemmer i det sittende turlederstyret (Sveinar Kildal og Andreas Lorentzen) er på valg, mens ett styremedlem (Monika Kufner) har sittet i tre perioder og fratrer iht vedtektene.

Valgkomitéen har pratet med alle i det sittende styret for å kartlegge kompetanse og behov i det fremtidige styret. Sveinar Kildal ønsker ikke gjenvalg, mens Andreas Lorentzen stiller til gjenvalg.

Det er avholdt to fysiske valgkomitémøter. Ledige verv i turlederstyret er blitt annonsert internt blant turlederne i Mobilise, samt at det ble minnet om fristen på siste turleder møtet. Fem kandidater har meldt sin interesse: fire menn og én dame, men damen falt fra da hun ikke var turleder. Alle aktuelle kandidater ble intervjuet gjennom Teams.

Kandidater til styret er:

MORTEN PETTERSON (NY)

Morten (46) har erfaring som turleder fra Ås turlag og fra Vandregruppa. Han brenner for turopplevelser som kan tilbys både til vanns og til lands. Som forholdsmessig fersk turleder har han tanker om hvordan best ta vare på nye turledere. Nærturer og arrangere lavterskelturer er innen hans interessefelt. Morten vil gjerne lage systemer som kan hjelpe til med frivillig drevne turer. Han er kommet med på sommerturlederkurset i Rondane. Fremoverlent, men turskoa er godt plantet på bakken.

OLE HARBEEK (NY)

Ole (62) startet som brekursinstruktør, og har en lang og variert bakgrunn innen DNT. Vi nevner hyttevakt, brepostredaksjon, turer for Barnas turlag og vinterturledelse. Under vår frivillige dag på Fornebu holdt Ole kurs om mobilen som GPS. Han vil gjerne bidra til interessante turleder møter, og jobbe for at turlederne kan møtes uformelt. Solid og med mye erfaring, og nå med ledig tid for verv, vil Ole være en god ressurs for turlederstyret.

ANDREAS LORENTZEN (GJENVALG)

Andreas (32) er svært aktiv og har rukket mye. DNT-ung både i Trøndelag og Bergen. Han har jobbet med oppstart av dagnadsgruppe og holdt kart- og kompasskurs. Andreas har vært frivillig på fjellfilmfestivalen og på Vinjerock og i tillegg vært styreleder og jobbet på DNT-hytter. I de to årene som styremedlem har Andreas blant annet ledet medlemsmøter og ordnet et system for hyttebooking. Vannaktiviteter er også innenfor interesseområdet, der han er aktivitetsleder hav. Ungdommelig pågangsmot og idéer vil gi en bredde i styrearbeidet.

Kandidat til valgkomitéen: **Monika Kufner**.

Som nytt medlem av valgkomitéen innstilles Monika Kufner, som har tidligere sittet i styret i tre perioder. Monika velges for tre år.

Valgkomitéens forslag til sammensetning av det kommende styret:

Styreleder Jan Gunnar Jakobsen, ikke på valg

Styremedlem Annett Brohmann, ikke på valg

Styremedlem Mathias Eckholdt, ikke på valg

Styremedlem Helene Lillekvelland, ikke på valg

Styremedlem Morten Petterson, foreslås valgt for to år

Styremedlem Ole Harbek, foreslås valgt for to år

Styremedlem Andreas Lorentzen, foreslås gjenvalgt for to år

Valgkomitéen vil bestå av Sverre Tvinnereim (leder), Gerda Grøndahl og Monika Kufner.

Anne Johansen går ut etter tre år.

Valgkomitéen 2023: Anne Johansen (leder), Sverre Tvinnereim og Gerda Grøndahl

Årsberetning for Turledergruppa i DNT Oslo og Omegn

September 2022 – september 2023

Styret har bestått av:

Leder Jan Gunnar Jakobsen
Styremedlem Monika Kufner
Styremedlem Sveinar Kildal
Styremedlem Andreas Lorentzen
Styremedlem Annett Brohmann
Styremedlem Mathias Ekholdt
Styremedlem Helene Lillekvelland

Valgkomitéen har bestått av Anne Johansen, Sverre Tvinnereim og Gerda Grøndahl.

FRA STYRETS ARBEID

Det har blitt avholdt sju styremøter i denne perioden.

«Turleder'n», vårt medlemsblad, har utkommet med fire nummer i 2022 og to nummer i 2023. Redaktør er Wolfgang Leister, og bilderedaktører er Gunnar Sevåg og Jan Gunnar Jakobsen. I redaksjonskomitéen er også Tone Nilsen og Beate Heilemann.

Turlederhelgen 2022 ble avholdt på Snøheim. Årsmøtet ble avholdt i Oslo (DNT Storgata) 27. september 2022.

Styret har engasjert seg i videreføringen av «Demokratiseringsprosessen i DNT Oslo og Omegn», med dialog med administrasjonen ved opprettelse av utvalg og grupper.

TURLEDERMØTER

Turleder møtene ledes av styremedlemmene i turlederstyret på omgang.

Torsdag 24. november: «Vannaktiviteter om vinteren». Andreas Lorentzen og Annett Brohmann fra turlederstyret orienterte om henholdsvis turskøyting og vinterpadling. Peter Mikosch-Warren fortalte om kriseberedskap og hvordan man håndterer dette på tur.

Torsdag 26. januar: «Livet som vertskap på en DNT-hytte». Bestyrerne på lungsdalshytta, Vibeke Jarild og Jarle Tvedt fortalte om hvordan det er å være vertskap på en DNT-hytte, og om forholdet og interaksjonen til turlederne. Hanne Tretterud-Lund orienterte om aktiviteter fra Team Nærfriluftsliv.

Onsdag 22. mars: «Hyttebestilling i DNT». Andreas Lorentzen fra styret orienterte og demonstrerte den nye hyttebestillingsappen til DNT.

Onsdag 24. mai: «Verdt å vite om villrein og info om fjordsatsingen». Kamilla Rust fra Norsk villreinsenter orienterte om villrein – problematikk og fakta. Glenn Menkin, leder av aktivitetsavdelingen i DNT Oslo og Omegn, fortalte om fjordsatsingen og mulighetene i indre Oslofjord.

Turlederkurs og arrangementer (organisert av administrasjonen) hentet fra DNT Oslo og omegn sine nettsider. I tillegg er det gjennomført flere nærturleder- og aktivitetsleder kurs kajakk/hav:

Kurs	Tidsrom
Nærturleder- og aktivitetsleder kurs	Okt
Nærturleder kurs	Okt
Fjellmedisin for turledere	Okt
Nærturleder kurs	Okt
Nærturleder- og aktivitetsleder kurs	Okt
Nærturleder kurs	Okt
Nærturleder kurs	Nov
Aktivitetsleder kurs	Nov
Aktivitetsleder kurs på snø	Jan
Vinterturledersamling	Jan

Vintersamling for sommerturledere – avlyst	Feb
Vinterturlederkurs	Feb
Grunnleggende turlederkurs	April
Nærturlederkurs	April
Grunnleggende turlederkurs	April
Aktivitetslederkurs	April
Grunnleggende turlederkurs	Mai
Grunnleggende turlederkurs	Juni
Aktivitetslederkurs	Juni
Aktivitetslederkurs	Juni
Sommerturlederkurs	Juni
Sommerturlederkurs	Aug
Grunnleggende turlederkurs	Sept
Grunnleggende turlederkurs	Sept

Informasjon fra Team Fjell – Avdelingen for friluftslivsaktiviteter

Nye dnt.no – og «Sherpa» erstattes med «Deltaker» 17.oktober 2023

Det er et ønske at alt innhold fra DNT skal bli tilgjengelig fra en sentral side i fremtiden. Det nye nettstedet dnt.no skal lanseres rett etter høstferien. Lanseringsdato er satt til 17. oktober. Samtidig vil Sherpa legges ned og erstattes med «Deltaker». Det gamle innholdet vil bli tatt vare på i en eller annen form.

Sherpa er dessverre altfor dårlig stilt til at administrasjonen tør å ta den risikoen det innebærer å la noen nettsider leve utover 17. oktober. Dessuten er det en fordel, rent teknisk, at hele nye dnt.no blir lansert samtidig. Da vil blant annet integrasjonen med aktivitetssystemet gå smidigere. Gjennom ett DNT får vi presentert kjernetilbudet vårt på en god måte og rekruttert medlemmer og frivillige, som er målet med den nye nettsiden.

For frivillige er det viktig å vite at verken Sherpa eller eksisterende/gamle nettsteder vil være tilgjengelig i sin nåværende form etter lansering. Dermed vil det ikke lenger være mulig å logge seg inn i Sherpa for å se eller hente ut gammelt innhold etter denne datoen. Men administrasjonen vil ta vare på gammelt innhold i et egnet arkiv. Administrasjonen vil ta vare på alt tidligere publisert innhold for arkivering for fremtiden, da dette er av historisk verdi.

Slik bestiller du gratis overnatting som frivillig

Vi ønsker at alle frivillige skal ha mulighet til å benytte seg av hyttetilbudet. Derfor tilbys alle frivillige gratis overnatting (losji) på foreningens selv- og ubetjente hytter, i marka og på fjellet. Du kan lese mer om «Ordninger for frivillige i DNT Oslo og Omegn» under «informasjon».

Fra 1. juni 2023 utgår den tidligere ordningen hvor man bestiller overnatting via egen bestillingsside eller eget bestillingsskjema. Alle bestillinger gjort før 1. juni vil fremdeles være gyldige. For den nye ordningen gjelder følgende:

- Gratis overnatting (losji) for alle frivillige på foreningens selv- og ubetjente hytter, i marka og på fjellet. Dette gjelder ikke hytter som må bestilles som hel enhet, og ikke hytter som eies og driftes av andre medlemsforeninger.
- Alle frivillige har mulighet for inntil 5 gratis årlige overnattinger(losji) på foreningens betjente hytter. Overnattingene på betjente hytter må brukes innenfor gjeldende kalenderår og kan ikke overføres til et annet år.
- Alle overnattinger bestilles som ordinær gjest via våre nettsider, med samme betingelser som for andre gjester. Merk at betjente hytter kun tilbyr fullpensjon ved bestilling på nett, og man vil kun få refundert kostnadene ved overnatting (losji). På noen betjente hytter er det mulig å bestille kun losji, da må dette gjøres via telefon/epost direkte til den aktuelle hytta.
- Overnattingen gjelder kun for den frivillige.

- Våre hytter er populære, og det er derfor viktig at du som frivillig følger foreningens avbestillingsregler. Du kan bli belastet for avbestillingsgebyr dersom bestillingen ikke avlyses i tide. Husk at DNT-hyttene er en viktig del av medlemstilbudet til DNT OO og at du som frivillig er en ambassadør for foreningen.
- Frivillige legger selv ut, og får kostnadene refundert gjennom å sende refusjonsskjema i etterkant av turen. Refusjonsskjemaet ligger under «Informasjon» i Frivilligsystemet. Kvittering må medfølge og dersom den inneholder mat, drikke eller overnatting for andre gjester må det spesifiseres i beskrivelsen av utlegget hva som skal refunderes og for hvem. Alle øvrige kostnader (kost og reise) dekkes av den frivillige selv med mindre man er på oppdrag for DNT OO, og da gjelder det egne rutiner for dette.

Hyttebestilling: <https://hyttebestilling.dnt.no/>

For å få en oversikt over DNT Oslo og Omegns hytter, som inngår i ordningen, se ut.no (bla litt nedover på siden): <https://ut.no/gruppe/156/dnt-oslo-og-omegn> .

Refusjon av kostnader

(se Melding i Mobilise, 5. desember 2022)

Som frivillig får du refundert alle kostnader du har knyttet til dine oppdrag. Du kan få disse kostnadene refundert ved å fylle ut og sende inn skjema for utlegg og kjøregodtgjørelse. Dersom du har mange utlegg gjennom året er det også mulig å få tilgang til vårt økonomisystem, PowerOfficeGO, og legge inn utlegg og kvitteringer direkte gjennom en app på telefonen.

I meldingen i mobilise fra 5. desember 2022 finner du både skjemaet for utlegg og refusjon og skjemaet du kan fylle ut for å få tilgang til PowerOfficeGO. Begge skjemaene kan sendes regnskap.oslo@dnt.no når de er utfylt. Administrasjonen vil ta kontakt med deg og gi deg veiledning om hvordan du bruker appen etter at du har fått tilgang.

Gamle Turlederbonger

Det gjøres oppmerksom på at de gamle turlederbongene er avviklet fra 1. januar 2023. Dette gjelder også bongene som viser gyldighet i 2023. Dette betyr at du ikke lenger kan bruke disse for gratis overnatting på hyttene. Som tidligere annonsert vil alle frivillige ha fem gratis overnattinger på DNT Oslo og Omegn sine hytter.

Omtale av turlidermøtet 22. mars 2023

v/ turleder Wolfgang Leister

Andreas fra styret ønsket velkommen. Hovedtema for kvelden var den nye hyttebestillingsappen som finnes på <https://hyttebestilling.dnt.no>. Man kommer også dit via nettsidene til ut.no eller dnt.no. Systemet er tenkt for at brukere kan booke hytter direkte. Hyttebestillingsappen kan brukes for å reservere og bestille sengeplasser på hytter. Dette systemet gjelder også betjente hytter (bortsett fra Haukelisetter og noen få andre). Den nye løsningen ble lansert 10. januar og omfatter for tiden 468 hytter.

Fremgangsmåten er som følger: Man søker etter en hytte og velger dato. Så vises det ledige senger på denne hytta. Etter dette velger man passende sengeplass(er) og legger disse inn i handlekurven. Merk at det for tiden er noe vanskelig å endre antall personer i etterkant. Plasser blir holdt av i 20 minutter etter at man har lagt disse inn i handlekurven.

Ved bestilling av flere hytter for en tur må man åpne tilsvarende mange faner i nettleseren. Det er ellers ikke mulig å booke flere hytter samtidig. Dette har noe med det bakenforliggende datasystemet å gjøre og kan derfor ikke endres på kort sikt.

Skal du booke plass til en hund, husk å booke først en seng før du kan booke et hundebur.

Hyttebooking for frivillige er ikke implementert, og dette prioriteres ikke. [*Postscriptum: Denne funksjonen er ikke lenger relevant. Frivillige bestiller overnatting gjennom hyttebestillingsappen og ber om refusjon av utgiftene. Se eget avsnitt i dette heftet.*]

Hvorfor valgte IT-avdelingen å utvikle dette systemet? Utgangspunktet var egne erfaringer (bl.a. at systemet visbook ikke fungerte bra lenger) og at DNT Oslo og Omegn sine betjente hytter var misfornøyde. Det nye systemet kan også tilby nye markedsføringsmuligheter, f.eks. anbefaling av hytter som er i nærheten av en valgt hytte.

Det er mange positive tilbakemeldinger, men det er også noen tekniske feil og utfordringer, samt forslag til forbedringer. Det er for tiden en lang liste med forbedringer som det jobbes med.

Det kom et spørsmål om hvordan det fungerer med avbestillinger? Dette er opp til hver forening. Når man får en kvittering må man be foreningen som eier hytta om refusjon.

Mer informasjon om hyttebestilling finner du her: <https://www.dntoslo.no/hyttebooking/>

Etter den faglige delen ble det tid til litt mingling.

Omtale av frivilligkvelden 23. mai 2023

v/ turlleder Wolfgang Leister

Turlleder's redaktør besøkte frivilligkvelden 23. mai. Kvelden begynte med at vertene serverte grønnsaksgulasj med potetstappe. Maten var aldeles smakfullt og pikant krydret.

Etter måltidet presenterte Gerda Grøndahl sine tips om hvordan man skal pakke sekken til sommerturen. Hun fortalte om forberedelsene, valg av utstyr, pakking av sekken og det som må gjøres etter turen. Sekken pakkes forskjellig etter type tur ved å bruke DNTs pakkedliste og en personlig pakkedliste. En pakkedliste er en god forberedelse til en vellykket fjelltur. Gerda presenterte så sin personlige pakkedliste/sommerfjellet.

Det ble diskutert hvor mye en sekk skal veie. Husk at jo tyngre sekk, jo flere skader ...

Når du velger utstyr, velg en sekk som passer din kropp. Sjekk hva sekken veier – det er store forskjeller. Når du velger klær, tenk flerbruk. Bruk kjøkkenvekt for å finne ut hva innholdet i sekken veier. Klær man har med på turen består av det man har på seg, undertøy, ullsokker, kortermet ulltrøye, turbukse med avtagbare ben, tynn vindjakke, fjellstøvler og caps. Gerda anbefaler også å ta med sammenleggbare staver.

Gerda anbefaler å pakke innholdet i pakkeposer av tøy (slik at det ikke knitrer av plast når man pakker opp innholdet). Hun anbefaler en pakkepose for innetøy/reservetøy og en pakkepose for yttetøy (regnjakke, regnbukse, fleeejakke, ulljakke, lue, buff, osv.

Videre anbefales det en liten pakkepose for småting, (bl.a. kniv, fyrstikker, tennbriketter, osv) og en pakkepose for sikkerhetsutstyr. I topplokket kan det pakkes toalettpapir, solbriller og solkrem, myggmiddel, DNT nøkkel, skoovertrekk. I sidelommer er det plass til drikkeflaske, sitteplate, staver, kart, kompass, kartmappe og GPS. Mobiltelefonen finner gjerne plass i hoftereimlommen.

I sekken pakkes gjerne vindsekken nederst i sekken (med tilgang fra siden), så inneposen oppå, og uteposen og andre ting man trenger. Gerda sa at hele innholdet bør veie omtrent 6 kg.

NYTTIGE LINKER

- Tips til turen: <https://www.dntoslo.no/Tips/>
- Informasjon om pakkedlisten finner du her: <https://www.dnt.no/pakkedliste/>

Omtale av turleder møtet 24. mai

v/ redaksjonen

Først ut var Kamilla Rust fra Norsk villreinsenter. Hun er naturveileder på Norsk villreinsenter Sør på Skinnarbu, og dessuten turlleder og kursholder. Du finner mer informasjon om denne kveldens foredragsholder her: <https://villrein.no/bli-bedre-kjent-med-var-nye-naturveileder/>

Kamilla delte sin kunnskap om reinen. Visste du at bukkene mister geviret etter paring, mens simlene beholder sitt gevir til kalven fødes utpå våren. Geviret vokser ut fra to beintapper i kraniet under et filtaktig hudlag som kalles bast og som er gjennomvevd av blodårer. Basten feies av når brunsttiden begynner.

Reinen har skinn med 700 dekkhår per cm² og 2000 underhår per cm². Dette er tre ganger så tett

som f.eks. elg eller hjort, dekkhårene er i tillegg luftfylte, som dermed gir flyteevne og god isolasjon til under 40 minusgrader.

Reinen har kløver som deles i to. Klauvene på elg og rein er forskjellig utformet; de hos reinen er mer avrundet og større, og de kan bruke klauvene som en truge, svømmeføtter, og kan grave med dem etter lav.

Reinen er et flokkdyr, noe som gjør at de holder varmen, og i tillegg til at flere øyne og neser kan oppdage farer. Reinen spiser mye mat om sommeren, og den spiser lav om vinteren. Dyrene har god luktesans, den kan lukte lav under 60 cm snø, og hvis vindretningen er riktig kan den lukte oss mennesker på flere kilometer.

Villreinen er et meget arealkrevende dyr, og den vandrer mye gjennom året for å finne egnede beiter til ulike årstider. 90% av villreinen (eller vill tundrarein, Rangifer tarandus tarandus) finnes i Sør-Norge og 10% i Russland.

Mot slutten av istiden kom villreinen fra sør i Europa, og den vandret inn fra sør og fra øst når breene trakk seg tilbake. I dag er det fire områder med villrein: Østerdalsfjellene, Dovre/Rondane, Ottadalen/Reinheim/Jotunheimen og Hardangervidda/Setesdalen.

En utfordring for reinen er arealtap. Reinen liker å krysse hindringer eller veier. En annen utfordring er sykdommer som fotråte og skrantesjuka (CWD, som er en prionsykdom). Det er uklart hvor sykdommen kommer fra. Mer informasjon om sykdommer finnes hos veterinærinstituttet.

Til slutt ble det nevnt at det finnes en kvalitetsnorm og tiltaksplaner for villrein. Forvaltningen skjer gjennom villreinutvalget, villreinnemnda og villreinrådet.

Du finner mye mer informasjon om villrein hos Norsk Villreinsenter på adressen <https://villrein.no>.

Andre presentasjon for kvelden var ved **Glenn Menkin** fra administrasjonen. Han kunne fortelle at det har blitt ansatt en ny rådgiver fjellsport. Team nærfriluftsliv er nå 8 personer og Team fjord 3 personer. Glenn viste deretter et oversiktskart med nye steder for vann-friluftsliv: Gressholmen og Langøyene, Elnestangen, Bekkensten, Oksenøya, Breivoll, og Lågøya som drives sammen med Oslo friluftsråd. Stedet drives med en ny driftsform, der Sparebankstiftelsen har bidratt med 230 millioner kroner.

Det har blitt etablert og skal etableres flere utvalg: Utvalg vannaktiviteter er satt i gang; Utvalg fjellmedisin er under oppstart og Utvalg fjell skal etableres fra høsten av. Videre nevnte Glenn at «frivilligreisen» og turlederutdanningen videreutvikles med en tentativ tidsplan for prosjektperioden. Til jul vil styret i DNT Oslo og Omegn velge en ny femårs-strategi.

Omtale av frivilligdagen 4. juni 2023

v/ redaksjonen

Frivilligdagen ble arrangert på Oksenøya Bruk, søndag 4. juni. Oksenøya Bruk på Fornebu er Bærum Turlag sitt nye aktivitetssenter med møterom og kajakklager. Været viste seg fra sin beste side og mange frivillige møtte opp. 200 frivillige var med!

Kerstin Siemonsen holder kurs om frivilligdrevne turer. Foto: Wolfgang Leister

Alle foreningens frivillige ble invitert til denne sosiale dagen. Deltakerne kunne delta på ulike kurs, aktiviteter, foredrag og felles lunsj. Dagen ga anledning til faglig påfyll, møte andre frivillige og kjenne på det store fellesskapet i foreningen. Man kunne også få reparert turutstyr fra Bergans.

På programmet stod turer i nærmiljøet til fots og i kajakk, fotokurs, førstehjelp, kart- og kompasstrening, GPS-kurs

med mobilen, matlaging ute, insektsafari, innføring i turlødsel, vindusreparasjon og yoga. Det nevnes også at DNT utvikler et nytt ledertreningsprogram for frivillige, og det er rekruttert frivillige ledertrenere som fremover skal lære opp frivillige. Det ble holdt to sesjoner med ledertrening for nærmere 40 deltakere.

Årets frivillig-ildsjeler, fra venstre: Kristian, Jan Gunnar, Magne og Sveinar. Reidun var på dugnad. Foto: Wolfgang Leister

ÅRETS ILDSJELER BLE OVERRASKET MED HEDER OG ÆRE

I lunsjen ble det utdeling av årets ildsjelpriser. Fem av våre fantastiske frivillige fikk en ekstra påskjønnelse som takk for sitt engasjement og bidrag i foreningen. Det er de frivillige selv som har nominert kandidatene. Årets ildsjeler er Kristian Wilhelmsen, Reidun Sætre, Sveinar Kildal, Jan Gunnar Jakobsen og Magne Maurset.

Omtale av idemyldringsmøte for turledere på betjente hytter og eksternt bestilte turer (firmaturer), 27. april 2023.

v/ Wolfgang Leister

Heidi Degnes-Ødemark og Gunhild Lundblad fra administrasjonen inviterte interesserte turledere til et møte om turlødsel på betjente hytter og eksternt bestilte turer, også omtalt som «firmaturer». Etter litt mat gikk man gjennom en presentasjon med idemyldring.

DNT Oslo og Omegn har et mangfoldig tur- og aktivitetstilbud på betjente hytter, som vist på diagrammet. For frivilligorganiserte turer og turer organisert av Team Fjell, har organisasjonen rutiner som er velutprøvde. For faste turledere på én hytte og firmaturer er man nå i gang med å lage egnede rutiner. Idemyldringsmøtet ble kalt inn for å diskutere disse planene med interesserte turledere.

Vertskapet på flere hytter har meldt inn behov for å ha turledere på sine hytter. Disse turlederne skal lede dagsturer, og gi råd til gjester som ønsker mer informasjon. Målet er å skape mer engasjement for stedet. Dessuten skal det settes opp ferdig oppsatte turer til DNT Oslo og Omegn sine hytter, for firmaer og foreninger. Også disse turene trenger turledere.

Som et prøveprosjekt har administrasjonen satt opp noen oppdrag for hytteturledere og firmaturledere for sommersesongen 2023. Disse finnes i et excel-skjema. Der kan turledere melde sin interesse for aktuelle oppdrag. Etter sommeren er det planlagt et digitalt møte med turledere som kan tenke seg å bidra til denne tjenesten.

Etter møtet ble det sendt ut et informasjonsbrev der de fremmøtte turlederne ble takket for at de

stilte opp. Flere har meldt seg til å være hytteturledere, og både Fondsbu, Liomseter og Finsehytta har fått opplevelsestilbud på programmet takket være disse ildsjelene.

Etter sommerferien vil administrasjonen se nærmere på rutiner for dialog med turledere i «etableringsfasen av tilbudet». På sikt skal slike oppdrag fordeles via Mobilise, men foreløpig vil oppdragsoversikt og interessekartlegging blant turledere gjennomføres via excel-dokumenter.

De som ønsker mer informasjon om dette kan henvende seg til:

- Bindeledd til hyttene: Gunhild Lundblad gunhild.lundblad@dnt.no
- Bindeledd til firmaer og foreninger: Jan Petter Røisgård jan-petter.roisgaard@dnt.no
- Bindeledd til turledere: Heidi Degnes-Ødemark heidi.degnes@dnt.no

Notiser

VIL DU PRØVE DEG I EN NY ROLLESOM FRIVILLIG KURSHOLDER?

Vi ser etter nye nærturlederholdere, nye kursholdere i førstehjelp og frivillige lederutviklere som vil være med på den nye satsingen i foreningen. Du finner mer informasjon under "INVITASJONER" i frivilligsystemet. Har du spørsmål eller vil ha en prat om nye muligheter for deg som frivillig i foreningen, så ta gjerne kontakt med maren.harlem@dnt.no eller himashi.patel@dnt.no for en hyggelig frivilligprat.

FRIVILLIGORGANISERTE TURER – SEKRETÆRFUNKSJON

Det er opprettet en sekretærfunksjon for turledere, der administrasjonen hjelper turlederne til å komme i gang med turer, i tråd med den enkeltes turlederstatus. Her kan du/dere også få hjelp til å finne en medturleder. Denne funksjonen er beregnet for turer på fjellet, sommer som vinter, og i Oslomarka. Ta kontakt for å avtale tid med Glenn Menkin, glenn.menkin@dnt.no.

TURBASE TIL INSPIRASJON

Det finnes en base med turer som kan brukes til inspirasjon og modifiseres etter behov. Denne basen inneholder over 70 velprøvde turforslag i områder som Breheimen, Rondane, Dovre, Femundsmarka og Langsua, både til fots og på ski. Det finnes også femti turforslag i Oslomarka og fem turforslag langs sjø og kyst. Blant forslagene i basen finner du en helgetur i Vestmarka, tur fra Sollihøgda til Sundvollen, eller overnattingstur på tre dager i Østmarka. Turbasen finnes på forsiden til DNT Oslo og Omegn, under menyen «[Turforslag](#)».

SAKER TIL STYRET I TURLEDERGRUPPA

Saker som du/dere som turledere ønsker at skal behandles av styret i turledergruppa, sendes på epost til jangjakobsen72@gmail.com. Dersom du/dere ønsker at saken skal bli behandlet under årsmøtet, må den sendes innen 24. august. Det bør også gjøres tydelig i oversendelsen at det dreier seg om en sak som du/dere ønsker behandlet på årsmøtet.

INFORMASJON OM STYRET OG VEDTEKTER.

Mer informasjon om styret og vedtekter finner du her: <https://www.dntoslo.no/turlederstyret/>

NETTSIDE FOR TURLEDERE

Hold deg oppdatert om kommende kurs og aktiviteter, samt annen nyttig dokumentasjon og informasjon. Følg linken: <https://www.dntoslo.no/turledelse>

KLAGEBEHANDLING OG BISTAND TIL TURLEDERE

Mer om dette temaet finner du her: <https://www.dntoslo.no/klage-og-bistand/>

REFERATER FRA STYREMØTER I TURLEDERSTYRET

Du finner referater fra både styremøtene i turlederstyret og fra årsmøtene på følgende adresse: <https://www.dntoslo.no/turlederstyret/>. Grunnet omlegging og oppgradering av teknisk plattform i DNT (se mer om det et annet sted i dette heftet), er dette innholdet nå ufullstendig. Turlederstyret setter pris på engasjement fra turlederne, som oppfordres til å sende innspill til jangjakobsen72@gmail.com.

Dikt og bilde

Bonden Paavo (utdrag)

**Kvinna, kvinna, den blott tål att prøvas,
som en nödställd nästa ej förskjuter.
Blanda du till hälften bark i brödet
ty förfrusen är vår grannes åker!**

Johan L. Runeberg (1804-1877)

Foto: Hilde Løken Magnussen

Bonden Paavo (utdrag)

**Kvinna, kvinna, den blott tål att prøvas,
som en nödställd nästa ej förskjuter.
Blanda du till hälften bark i brödet
ty förfrusen är vår grannes åker!**

**Johan L. Runeberg
(1804 - 1877)**

Styret i Turledergruppa:

Leder: Jan Gunnar Jakobsen (jangjakobsen72@gmail.com)

Styremedlemmer: Monika Kufner, Sveinar Kildal, Andreas Lorentzen, Mathias Eckholdt, Annett Brohmann og Helene Lillekvelland.

Representant fra administrasjonen: Glenn Menkin.

Valgkomitéen 2022: Anne Johansen (leder), Sverre Tvinnereim og Gerda Grøndahl.

DNT Oslo og Omegn

Tlf: (Sentralbord) 22 82 28 00

Tlf: (Turinfo) 22 82 28 22

Internett: www.dntoslo.no

Kontakt i DNT Oslo og Omegn for turledere: frivillig.oslo@dnt.no Tlf: 22 82 28 00